

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Krønikens Gienmæle

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 12. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1813_208-txt-shoot-idm307.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hidtil var Talen om Krøniken kun som en sanddru Tale om Mennesker med Sandsadskillighed, men er det Sandhed, at Gud er til over Alle og i dem Hans Lov, da kan Han ei have ladet sig selv uden Vidnesbyrd; som Sandhedens Fader og Ven maa Han have aabenbaret sig i Tiderne, men det kunde ei kiendes dersom hvert Menneske levede adskilt for sig, da vidste kun hans egen Aand hvad der var i ham, kun i sig selv kunde han fornemme Guds Vidnesbyrd. Dog ved Forplantelsen skabtes Selskaber, der opstode Folkefærd og en Vexelvirkning, hvori Menneskets Indvortes maatte aabenbares, Sandhedens og Løgnens Tjenere maatte *arbejde* paa at udbrede de Riger, til hvilke de hørte, og *Guds Forsyn* maatte aabenbares i hvert Folkefærds Levnet. Endelig, naar de adskillige Folkefærd atter kom i Berørelse, maatte disse staa som *Kiæmper* for Sandhed eller Løgn, og i deres Handler maatte Guds Finger end blive synligere. Endelig kan vi betragte alle de Mennesker der ere samtidige som en Enkelt, som en *Slægt*, vi kan tage flere Led som nærmest høre sammen, og da formindskes Tallet af de Handlende til nogle faa, *Tidsalderne* staae for os, og i disses Modsætning maa Guds Forsyn tydeligt sees, thi Øiet adspredes ikke, i det Enkelte kan Seier og Tab, Synken og Stigen tit være kun tilsyneladende, ligesom de smaa Hjul i et Drivværk gjerne kan dreie sig i en, som det synes fiendtlig Retning og dog befordre det Heles Gang. Skulde da et Menneske af sig selv finde Guds Styrelses Mærker i Tiden, da maatte han, som Tyge Rothe, see bort fra de *enkelte* Menneskers, de enkelte Folkefærds, enkelte Tidsaldres Liv, tage Aartusinder for sig og betragte, hvordan Tidsaldrene droges med hinanden, da maatte han se *Noget*, som stærk bekiempet, tit som det lod, overvundet, og forjaget, altid kom igien, kom seierrigt, herligere tilsyne paa vidunderlige Maader, og dette Noget maatte være *Sandhed*, thi kun den er evig og fuldstændig, saa maatte dets Seier være Guds Aabenbaring, thi Gud er Sandheds Fader og Kilde. Gik han nu efter denne Opdagelse i Labyrinthen og adskilte nøie Sandhedens Tienere og Bedrift fra Løgnens, da var det vel ikke sagt, at han altid kunde udfinde *hvad* hver Strid havde bidraget til Sandhedens Seier, men derfor var det ham ligevist, at de havde bidraget, han stirrede fast paa de Punkter, hvor Sandheden øiensynligt seirede og betragtede nu alle de mindre Tildragelser i deres Forhold til den store, og naar han fandt at de havde forberedet og fremhjulpet *den*, da var han vis paa at have forstaaet dem ret, om end ikke fuldelig.